No. 77 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Vrijdag 31 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, DEN 28sten MAART.

Aan het slot der zitting van de kamer van afgevaardigden van gisteren, ontstond eene levendige woordenwisseling over de teruggave aan den minister door de commissie voor de supplementaire credieten, van de stukken betrekkelijk de zaken van Algiers haar medegedeeld. De twist over het al of niet pligtmatige daarvan, werd heden voortgezet, tot eindelijk de kamer besliste dat haar de stukken behoorden in handen gesteld te worden. Bij de discussie over deze zaak werd van de zijde der oppositie aangevoerd, dat het reglement der kamer bepaalde, dat alle documenten, tot financiële ontwerpen behoorende, steeds in de archiven der kamer moesten bewaard blijven. De leden der commissie, bijzonder de president daarvan *Janvier*, bragt daartegen in, dat documenten van krijgskundigen en politieken aard, gelijk de onderhavige waren, daartoe niet behoorden. De president *Dupin* zette het onderscheid uiteen, dat er tusschen de stukken bestond die als bijlagen bij de ontwerpen behoorden, en die welke der commissie op haar verlangen ter vertrouwelijke inzage werden medegedeeld. De ministers verklaarden, dat de kamer in allen geval vooraf de aanvrage om de mededeeling der stukken moest doen, en het bestuur dan zou te beslissen hebben, of het in 't belang van het land dienstig ware aan die uitnoodiging al of niet te voldoen. Het was hierop dat de kamer het bovenvermeld besluit nam.

De maarschalk *Clausel* kwam bij deze discussie insgelijks nog aan het woord en verklaarde, dat hij voor zich geen bezwaar zag in de mededeeling der gedachte stukken. Hij behoefde geen kommandement, maar wel de achting van de kamer en het land. Hij verzekerde dat hij den zesden dag van zijn vertrek van Bona te Constantine zou binnengetrokken zijn, zoo geene door niemand te voorziene hinderpalen in den weg gekomen waren, en dat het doel van den togt in een ander tijdstip van het jaar, gewis ware bereikt geworden, mits geleid door een bekwaam en ervaren chef, zoo als hij, met verheffing van stem, doch gewis niet zeer nederig, zeide, zich zelven te kennen. Zijne woorden verwekten veel beweging in de zaal.

— De ministeriële crisis is sedert gisteren niet gevorderd. Het zeggen is dat de heeren *Gasparin* en *Bernard* nog gisteren hunne demissie den Koning aangeboden hadden, doch deze geweigerd had die aan te nemen, zoo lang geene nieuwe ministeriële combinatie tot stand was gekomen; dat de Koning de zamenstelling daarvan den heer *Molé* had opgedragen en in het nieuw kabinet de heeren *Soult* en *Montalivet* waarschijnlijk zouden opgenomen worden. Deze geruchten, gelijk vele andere die men verspreidt, berusten echter alle op loutere gissingen; immers in dezelfde berigten die het bovenstaande melden, wordt aan het slot wederom verzekerd, dat de Koning nog in 't geheel geene opdragt aan een der ministers voor de zamenstelling van een nieuw kabinet heeft gegeven. Het is alzoo waarschijnlijk dat de zaak nog lang sleepende blijft.

De ministeriële bladen behelzen heden niets aangaande de zoogenaamde ministeriële crisis. Alleen leest men in *la Paix* een artikel, waarin dit blad er genoegzaam rond voor uitkomt, dat de benoeming van den heer *Guizot* tot minister van binnenlandsche zaken, ter vervanging van den heer *Gasparin*, in het wezen der zaak niets zoude veranderen, aangezien de laatste een man was die geheel aan de inzigten van den heer *Guizot* was onderworpen en slechts uit dien hoofde de portefeuille bekomen had; de eischen van den heer *Guizot* waren dus minder groot dan zij schenen, daar hij, het beleid der binnenlandsche zaken reeds genoegzaam in handen hebbende, minder eene nieuwe betrekking verlangde dan wel te behouden die welke hij reeds bezat.

Voor het overige wil men, dat de heer *Guizot* zich zeer beijvert om zijnen invloed bij de prefecten en in de departementen te bewaren, ten einde, zoo eene nieuwe neêrlaag in de kamer tot derzelver ontbinding deed besluiten, de meestmogelijke kans bij de verkiezingen voor eenen gunstigen uitslag te hebben.

— In weêrwil van al de gedane verzekeringen, begint men zich meer en meer overtuigd te houden, dat de expeditie naar Constantine geadjourneerd zal worden, of althans dat grootsch aanzien niet hebben zal 't welk men vroeger aan haar geven wilde. Als een eerst bewijs daarvoor wordt aangevoerd het aanstaande huwelijk van den hertog *van Orelans*, welks viering juist in het tijdstip voorvalt dat de expeditie moest aangevangen worden. Men houdt zich meer en meer vast aan de meening, dat de generaal *Bugeaud*, na zijn' welgeslaagden togt naar Tlemecen, met eene vermeerdering van troepen het bevel over den togt naar Constantine op zich nemen zal. In een berigt van het dagblad *le Toulonnais* van den 24sten dezer, wordt gemeld, dat de generaal *Bugeaud* omtrent 16,000 man onder zijne bevelen zoude hebben, waarvan 12,000 tot eene expeditionnaire afdeeling zouden worden gevormd. Hij zou den 10den april te velde trekken, en de togt naar Constantine, zoo alles voor de onderneming gereed was, waarschijnlijk met half mei worden ondernomen.

— De onderhandelingen betrekkelijk den ijzeren spoorweg van Parijs naar Brussel zijn dezer dagen hervat geworden tusschen de heeren *Meeus* en *Rothschild* en de heeren *Duchatel* en *Martin*, du Nord, van wege het fransch bestuur. Men wil dat het fransch ministerie in den gevraagden waarborg van 4 pCt., dien de commissie voor den aanvang van het werk heeft gevraagd, bewilligd heeft, en dat het ontwerp voor de autorisatie van den weg, eerlang aan de kamer zal worden aangeboden.

— De regtstreeksche berigten heden uit Madrid ontvangen, bevestigen het door den *Sentinelle des Pyrenées* gegeven berigt, dat de cortes in de zitting van den 18den het geheel van het ontwerp der gewijzigde constitutie met 124 tegen 35 stemmen aangenomen hebben. Nu echter moeten nog de behandeling der artikelen en de definitive stemming volgen, zoodat het lot der nieuwe constitutie nog bij lang niet verzekerd is, schoon de groote meerderheid, waarmede het algemeen beginsel is aangenomen, een gunstig voorteeken voor den verderen uitslag schijnt.

De provinciale deputatie van Valencia heeft aan de koningin-regentes een allertreurigst tafereel van den staat dier provincie opgehangen. Sedert de neêrlaag door eene der brigaden van het leger van het centrum geleden, is deze provincie geheel ten prooi aan de stroopende togten der karlisten en hebben de troepen der koningin, naauwlijks 5000 man sterk, moeite om hunne defensive positien te behouden; het land werd overigens evenzeer door de karlisten als door de constitutionelen uitgemergeld. Ten slotte verzocht de provinciale deputatie, dat het kapitein-generaalschap van Valencia weder aan den generaal *Palarea* opgedragen werd, die met het land bekend was en die zich vroeger door zijne overwinningen op de insurgenten onderscheiden had.

Van de grenzen wordt gemeld, dat men daar tijding uit Madrid van den 22sten had ontvangen, toen daar de jongste neêrlaag der constitutionelen voor Ernani was bekend geworden. Dezelve had er een zeer smartelijken indruk verwekt; doch men had de rust nog weten te bewaren.

— Het schijnt thans zeker, uit de berigten van de spaansche grenzen, dat *Espartero* met een deel zijner legermagt den [illegible] dezer te Bilbao is teruggekeerd, om zich aldaar van levensmiddelen voor zijne troepen te voorzien. Hij had zijne overige troepen te Ellorio en Durango, alsmede in de omliggende dorpen, achtergelaten. In die berigten wordt geen gewag gemaakt van een gevecht dat, van een karlistischen kant, gezegd wordt in den omtrek van Zornosa te hebben plaats gehad.

Omtrent het verder voorgevallene tusschen de troepen van den infant don *Sebastiaan* en de strijdmagt der koningin, wordt niets volledigs gemeld en laten de ontvangene berigten zich daaromtrent slechts in gissingen uit.

Uit St. Sebastiaan schrijft men dat verscheidene officieren van het engelsch legioen hun ontslag hebben genomen ten gevolge van het gevecht bij Ernani op den 16den dezer. Men was thans bezig met genoemd legioen in 5 bataillons te verdeelen, waarover generaal *Chichester* het bevel zou voeren, en die, buiten medewerking van de spaansche troepen, op zich zelven zouden handelen. Den 10den April loopt echter het engagement van het legioen ten einde, en men was zeer beducht dat hetzelve niet tot een nieuw engagement zou zijn over te halen.

Den 19den dezer heeft de generaal *Evans* te St. Sebastiaan de volgende dagorder aan zijn legioen uitgevaardigd:

„Soldaten! Terwijl uwe dapperheid gedurende de gedenkwaardige dagen van den 10den en 16den mij met verwondering en geestdrift vervulde, zoo boezemde zij mij ook een onbepaald vertrouwen en de zekerheid in dat ik met u van overwinning tot overwinning zou gaan; dat vertrouwen is door den dag van den 16den niet beschaamd geworden; want troepen die zich met zoo veel vastberadenheid gedragen, kunnen nooit ten gevolge van eenen oogenblikkelijken tegenspoed de krijgstucht uit het oog verliezen. Ik verhaal u dat uw generaal hetzelfde vertrouwen in u stelt, en u weldra de gelegenheid hoopt te geven om u nog dapperder te toonen dan in de gevechten van den 10den en den 16den.

„Soldaten, moed is nutteloos, als orde en krijgstucht verloren zijn. Een eerste pligt van legerhoofden is dat met de meeste strengheid voor het behoud dier twee noodzakelijke vereischten te waken. Ik wend mij daarom ook regtstreeks tot die legerhoofden, en stel hen verantwoordelijk voor de strikte in achtneming van gehoorzaamheid en krijgstucht bij hunne korpsen; als deze gehoorzaamheid en krijgstucht in een leger worden gehandhaafd, dan kan men zeker zijn van de overwinning, maar zoo zij worden verwaarloosd, dan is eene tegenovergestelde uitkomst onvermijdelijk. — Een soldaat is nimmer geduchter dan wanneer hij zijne eer wil wreken. Rukken wij dus op nieuw ten strijde, en toonen wij waardig te zijn voor de vrijheid te strijden.

„Dat hij die onze gevoelens niet deelt, uit onze gelederen ga; want ik begeer niemand aan te voeren, die niet besloten heeft om te overwinnen."

— De binnenlandsche fondsen waren heden iets hooger ter zake van de op handen zijnde liquidatie. Men hield zich ter beurze verzekerd, dat de heeren *Molé* en *Guizot* vooreerst aan het bestuur zouden blijven. — De spaansche fondsen werden aangeboden tegen 23 à 23⅞, en hielden zich op die hoogte staande, in weerwil dat er hoogst nadeelige en overdreven geruchten werden verspreid, als van de inneming van Bilbao door de karlisten, enz. De notering was heden (28 *Maart*) 5 pct. 106,75; 3 pct. 78,75; Nap. renten 98,60; Spanje Ardoins 23⅝; Passive 6⅛; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 26sten Maart.

De baron *A. von Rothschild* betert dagelijks meer en meer. De Nederlandsche zaakwaarnemer alhier, de heer *v. Scherff*, is dezer dagen naar Berlijn vertrokken, om met het Pruissische kabinet te onderhandelen over in den laatsten tijd tusschen hetzelve en het haagsche kabinet ontstane handelsquestiën.

— Te Hermanstad worden toebereidselen voor den aldaar te houden zevenbergschen Landdag gemaakt; de leden die van wege de stad Klausenburg op genoemden landdag zitting hebben, maken zich reeds gereed om naar eerstgenoemde plaats te vertrekken, en de keizer van Oostenrijk schijnt dus op de verzoeken om den landdag niet te verplaatsen, geen acht te hebben geslagen.

— Brieven uit Smyrna, van het einde van January, te Napels ontvangen, houden in dat de pest, in die oorden merkelijk aan het afnemen was, en men de hoop koesterde van zich weldra geheel van die plaag bevrijd te zien. Een geheel dorp in de nabijheid van Akschir was, ten gevolge van den aanhoudenden regen, overstroomd en, door de kracht van het water, weggevoerd geworden; slechts eenige huizen van dit dorp waren staande gebleven.

— Volgens de berigten uit Konstantinopel van den 1sten dezer maand, deed de Engelsche regering veel moeite om haren bij de Porte verloren invloed weder te herwinnen. — De onderhandelingen welke door verscheidene gouvernementen met de Turksche regering omtrent het sluiten van handelsverdragen zijn aangeknoopt, schijnen goede uitkomsten voor die mogendheden te beloven. Men meent dat het Russische kabinet deel aan die onderhandelingen zou nemen en daardoor eene meerdere geregeldheid in de handelsbetrekkingen van alle landen met de Porte zou ontstaan, een der lastige formaliteiten bij den in- en uitvoer veel verminderd worden. — *Mehemed*-ali gedraagt zich zeer wel jegens den Sultan, en tracht hem op alle wijzen van dienst te zijn. Hij moet zich bereid hebben verklaard om voorschotten aan de Porte te doen, op afrekening van de schatting die hij later moet betalen. Tot nog toe, had de Porte zich daaromtrent niet verklaard; maar men trok het niet in twijfel dat zij dien voorslag zou aannemen. Uit deze aanbieding van den koning bespeurt men dat zijne geldmiddelen in een goeden staat verkeeren, althans dat hij geenszins, zoo als verzekerd werd, geldgebrek zou hebben. — Er zou aldaar weder eene verandering in de uniformen der soldaten plaats hebben. Men spreekt van het voornemen der Porte om verscheidene vreemde ingenieurs in haar dienst te nemen tot het doen aanleggen van wegen en kanalen.

Het geschil tusschen den heer *Warrington* en den Pacha van Tripoli is zoo goed als bijgelegd. De konsul heeft eene duidelijke vermaning van zijne regering ontvangen om zijne bediening niet meer zoo hartstogtelijk, en met overijling uit te oefenen, en men meent dat den heer *Warrington* dezen wenk genoegzaam zou zijn.

In Syrie schijnt het rustigste zijn.

— Te Weenen waren den 18den Maart genoteerd: Metall. 104⅞; 4 pCt. 100¼; 3 pCt. 78¾; Bankakt. 1360.

NEDERLANDEN.

ARNHEM, den 29sten Maart.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage van gisteren:

„Het heeft Z. M. behaagd den heer *Verhuel*, thans gepensioneerd raad van het hoog geregtshof, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

„Gisteren avond is er, een uur van Scheveningen, gestrand de schooner *Vigilance*, kap. *Gulstad*, van Gotenberg, bestemd naar Rotterdam, en beladen met ijzer, teer en koper. Het scheepsvolk, uit zeven personen bestaande, is door de onvermoeide pogingen van den heer *P. Varkevisser*, bestuurder van de maatschappij tot redding van schipbreukelingen te Scheveningen, en de krachtdadige hulp der tot de boot behoorende [illegible], gelukkig gered. Twee derzelve, die in een zieken staat [illegible] gebragt zijn naar het badhuis geleid, alwaar zij worden verpleegd en hun de noodige hulp verleend wordt. Men kan niet genoeg de ijver en zorg der verschillende autoriteiten, bijzonder der politie, strandvonderij, enz., roemen, die ieder het hunne tot bewaring der goederen hebben bijgedragen.

„Gisteren avond werden de Wintervergaderingen van het Departement der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen* alhier, op de gewone wijze gesloten, met eene, met algemeene belangstelling aangehoorde, redevoering van den Hoogleeraar *Roorda van Eysinga*, welke bovendien opgeluisterd werd door de muzijk van de Koninklijke Militaire Akademie. De leesbeurten in het volgend wintersaizoen zullen, vooral ten behoeve van heeren militairen, zoo in als buiten deze stad, op nieuw in tijds door ons worden aangekondigd.

— Door Zijne Majesteit is bepaald, dat aan de fabrikanten, leveranciers van wollen stoffen voor het leger, eene tijdelijke verhooging van de standprijzen dier stoffen, over het afgeloopen jaar vastgesteld, zal worden toegestaan van 8 pCt.

— Door Zijne Exc. den Minister van Staat, [illegible] met het bestuur der financien belast, is, bij aankondiging, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat van 1 April aanstaande, ten kantore van de Nederlandsche Bank te Amsterdam, en van de agenten van den Algemeenen Rijkskassier in de hoofdplaatsen van de onderscheiden provincien des Rijks, mitsgaders te Haarlem en te Rotterdam, zal worden gevaceerd tot de voldoening der coupons van de renten van het half jaar, verschenen 1 April 1837, van de schuldbrieven [illegible] gesproken uit de leening, [illegible] van 2 April 1836 (Staatsblad n°. 11 en 12).

— In 1836 zijn door het Holsteinsche kanaal 2524 schepen gevaren, waaronder 458 Nederlandsche, zijnde 20 minder dan in 1835, terwijl het getal schepen van de geheele scheepvaart aldaar 196 meer bedragen heeft dan in het voorgaande jaar.

— In de Javasche Courant van den 23 November ll. vindt men het volgende:

„Men schrijft van Riouw, dat de schooner *Sang Bie*, gevoerd door den chinees *Kam Kwoei* en te Soerabaya te huis behoorende,

op het oogenblik van de terugreis derwaarts, in den morgen van den 1 October jl., ten gevolge van eene zware bui uit het N. W., op de klippen ter hoogte van Batoe Itam (zijnde een half uur afstands van Tandjong Pinang) is verongelukt. Het strekt echter tot genoegen hierbij te kunnen voegen, dat dit ongeluk aan niemand het leven heeft gekost, terwijl door de onvermoeide pogingen van de plaatselijke ambtenaren, daarin bijgestaan door den commanderenden officier van de koloniale schoener *Argo* en den gezagheber van de civile schoener *Zeemeeuw*, het grootste gedeelte van de lading gered en het vaartuig zelf, na een moeijelijken arbeid van zes dagen en nachten, geligt en op de binnenreede van Riouw gebragt is geworden, om aldaar de noodige vertimmering te ondergaan."

Men verneemt thans dat de prins *de Joinville* insgelijks te Brussel is. H. M. de koningin der Franschen zal aldaar slechts acht dagen vertoeven. Vorst *Leopold* en haren zoon bevonden zich (28 Maart) voortdurend wel.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (29 *Maart*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 5 pCt. 102; Oost. Met. 104; Spanje Ardoin 21¼; [illegible] 8¼; Nap. renten 91¼; Bank Tav. 59½; Sicil. 92½; [illegible] 101; Certific. te Antw. 97¾; Braz. 85⅞. — Wisselkoers op Amst. [illegible] pCt. premie.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Aan de goedkeuring van den staatsraad te *Berlijn* is thans een uitgewerkt ontwerp van wet onderworpen, betreffende de zekerheid van den letterkundigen eigendom, waarbij men onder anderen op het doel heeft gehad om den schrijver tegen den willekeur van den drukpersteel te waarborgen. Een der artikelen namelijk bepaalt, dat zoo er geene bijzondere overeenkomst tusschen schrijver en uitgever bestaat, de verkoop van een boekwerk slechts voor eene uitgave geldend is, en de schrijver regt heeft, om bij eene nieuwe uitgave het werk weder als zijn uitsluitend eigendom te beschouwen. Even zoo heeft men beschermende maatregelen in 't belang der dramatische schrijvers tegen den nadruk genomen. Dit ontwerp zou, na de bekrachtiging van den staatsraad, door *Pruissen* aan de Bondsvergadering worden aangeboden, met aanprijzing voor eene algemeene invoering in al de Duitsche Staten. — Op den 1sten dezer is te *Hanover* voor de vijfde maal eene Tentoonstelling van schilderijen geopend, welke echter, wat het aantal stukken betreft, bij die van vorige jaren ten achteren staat. Voor het eerst worden op deze tentoonstelling eenige verdienstelijke stukken van fransche en engelsche meesters gevonden; de mededinging der Hollanders is echter veel meer gering, en wordt bijzonder gevaarlijk voor den roem der duitsche schilderschool, bij eene vergelijking van deze met de hollandsche. — In de Frankforter bladen wordt gemeld, dat het zekeren heer RAPP aldaar, na veeljarige oefening en proeven, gelukt is, eene bewegende kracht uit te vinden, die door middel van een kunstig aangebragt mechanismus, de werking van den stoom bij de middelen van vervoer kan vervangen en als locomotief op spoorwegen gebruikt worden. De heer RAPP was voornemens bij de regeringen van onderscheidene staten een octrooi voor zijne uitvinding te verzoeken. — De vorstelijke *Jablonowskische Maatschappij* te *Leipzig* heeft bij haar jongst programma, een zestal prijsvragen uitgeschreven over onderwerpen uit het gebied der geschiedenis, der mathematische wetenschappen en der staatshuishoudkunde met betrekking tot *Saxen*, gedeeltelijk te beantwoorden voor 1837 en gedeeltelijk voor 1838, moetende in het latijn of in het fransch of duitsch geschreven zijn. De prijs is eene gouden medaille van 24 dukaten waarde. — Onlangs werd als een voorbeeld van de tegenwoordige overal toenemende beoefening van vreemde talen, aangehaald, dat te *Weenen* de uitgave van een in 't engelsch geschreven blad ondernomen werd; thans verneemt men, dat de Oostenrijksche hoofdstad ook haar Italiaansch blad zal hebben, onder de leiding van den Milaanschen professor L. TASSANI. Het zal geheeten zijn *il pelegrino* (de Pelgrim).

RUSLAND. — Terwijl de berigten uit het zuiden van *Europa* alle van eenen buitengewoon strengen winter gewagen, wordt dezelve in het Noordelijk gedeelte van dit Rijk over het geheel tot de gematigde gerekend. De grond is met eene slechts dunne laag sneeuw bedekt, de vorst van weinig belang. Men heeft in *Rusland* reeds voor meer dan twintig jaren de opmerking gemaakt, dat het klimaat van zijn vroegeren aard schijnt af te wijken en allengs zachter te worden. In het vorig jaar begon men reeds in de maand Maart de velden te beploegen, een tijdstip van het jaar, waarin men vroeger daaraan niet denken zoude hebben.

TURKIJE. — In de Turksche Staats-courant van den 13den *Zilkide* 1252 (19 Februarij 1837) wordt onder het rubriek » *Wetenschappelijke Berigten*" een artikel gevonden wegens de uitgave door J. VON HAMMER, van het 2de deel van het *kort begrip der wereldgeschiedenis van Faraisi sade* (prijs 60 piasters) en van de *verklaring van den Beharistan*, d. i. *des voorjaarstuin van Dschami's*, welks verdiensten met een ander stuk, den *Rozentuin van Saadi*, wordt gelijk gesteld. Hierop volgt: » De keizerlijk oostenrijksche Hoftolk en Hofraad vrijheer VON HAMMER-PURGSTALL, welke, der tale kundig, de namen en den toestand alsmede de gedenkschriften van eenige der tot heden bestaan hebbende dichters van het hooge Osmannische Hof nader toegelicht heeft, heeft het eerste deel zijner in het Duitsch geschreven gedenkwaardigheden van de dichters, door hem geput uit de gedenkwaardigheden van dichters en anderen, welke door de welbespraakten der Hooge Porte zamengesteld zijn, tevens versierd met den verheven naam van Z. M. den *Schehinschah*, vroeger aan den Grooten Heer gezonden en opgedragen. Opdat nu de verdiensten van den bovenvermelden Hoftolk in aandenking zouden gehouden worden en hij aan het keizerlijke Hof in eere zoude staan, is hem reeds vroeger een onderscheidend eereteeken toegekend en toegezonden geworden. Thans heeft hij, met de betuiging van zijne dankbaarheid voor dit bewijs, het tweede deel van het gedachte werk aangeboden en is dit blijk zijner erkentelijkheid door Z. M. met welgevallen aangenomen."

ITALIË. — Het bestuur van de binnenlandsche zaken te *Napels* heeft bekend gemaakt, dat er op den 30sten der maand Mei in het *Museo borbonico* eene tentoonstelling van voorwerpen van beeldende kunsten zal gehouden worden, waartoe zoo binnen- als buitenlandsche kunstenaars uitgenoodigd zijn, bijdragen te leveren. — De vermaarde THORWALDSEN zal in dit voorjaar zijne reeds lang voorgenomene reis naar *Duitschland* en *Denemarken* ondernemen. Te *Rome* ziet men dezen eersten kunstenaar in het vak van beeldhouwkunde, ongaarne van daar vertrekken.

AZIË. — Onder bescherming van het gouvernement te *Bombay* zal binnen kort aldaar worden uitgegeven, een historisch dichtstuk, *George Nameh* geheeten, vervaardigd door wijlen MOOLLAH FIJROOZ BIN CAOOS. Het onderwerp van dit dichtstuk is de geschiedenis van *Indie*, van deszelfs ontdekking door de Portugezen tot op de inname van *Poonah*, door de Engelschen in 1817. De schrijver werd tot het ondernemen dezer taak uitgenoodigd door de heeren DUNCAN, J. MALCOLM en ELPHINSTONE, welke zijne kennis in de Perzische taal en letterkunde ten hoogste waardeerden; hij besteedde vijf-en-twintig jaren van zijn leven aan de vervaardiging van het werk.

ENGELAND. — Het Instituut van Britsche bouwkunstenaars heeft in zijne zitting van den 13den dezer de volgende onderwerpen ter behandeling uitgeschreven en aan de best gekeurde proeve den eerepenning des Instituuts toegezegd: 1. Over de voortreffelijkheid welke de oude Atheensche Bouwkunde onderscheidt alsmede over de grondslagen van kunst en wetenschap waardoor zij werd bereikt, met opzigt tevens tot teekening, evenredigheid, licht, schaduw, kleur, zamenstelling, geschiktheid van bestemming, ligging en gebruikte materialen; 2. Over het stelsel en de beginselen door de Gothische bouwkunstenaars, van de 11de tot en met de 15de eeuw gevolgd, in de versiering met kleuren der bouwkunstige en andere gedeelten van hunne godsdienstige en burgerlijke gestichten; 3. Over de toenemende verbetering sedert de laatste honderd jaren in de theorie en praktijk van bouwen gemaakt, opgehelderd door plans en verdeelingen van gebouwen. — Een werk, 't welk thans in *Engeland* de algemeene aandacht ten deel valt is de *Memoirs of the life of sir Walter Scott*, door J. G. LOCKHARDT (*Edinburgh*, *Cadell*, *Londen*, *Murray*, *Whittaker and Co*). Het 1ste deel ziet daarvan het licht. Het 2de deel zal met den 1sten Mei verschijnen. — De geschiedenis der britsche zeevaartkunde is verrijkt geworden met een werk van kapitein BRENTON, *naval history of Great Britain* (*Lond* COLBURN, 2 deelen in 8°.; prijs 31 s. 6 d.) Hetzelve is versierd met een aantal portretten der voornaamste vlootvoogden, plans, gezigten enz. — Eerstdaags zal te *Londen* (bij BENTLEY) het licht zien: *Narrative of an expedition into interior of Africa by the river Niger, in the steam-vessels Quarra and Alburkah in* 1832—4, geschreven door de twee van de expeditie overgebleven officieren MACGREGOR LAIRD en R. A. K. OLDFIELD, in 2 deelen in 8°. met pl.

FRANKRIJK. — Door den heer VON HAMMER, werden aan de Akademie van Wetenschappen te *Parijs*, onlangs een aantal uittreksels van oude schrijvers medegedeeld, welke berigt geven van het verschieten van zoogenaamde vallende sterren. Het oudste berigt door hem aangehaald, klimt op tot de maand October van het jaar 902 onzer tijdrekening, en is getrokken uit de geschiedenis van de heerschappij der Arabieren door CONDE. Daar leest men: » In den nacht van het overlijden van koning IBRAHIM BEN AHMED, werden eene menigte van vallende sterren gezien, welke zich als regen door de lucht

verspreiden in eene rigting van het Oosten naar het Westen." Dit werd het sterrejaar genoemd. In de geschiedenis van *Cairo*, door SOYOUTE, leest men het volgende: » In dit jaar (het jaar 1209 van onze tijdrekening), in de maand *Ridjib* (Augustus) vielen eene menigte sterren met een groot geweld en met een schitterend licht." Dezelfde geschiedschrijver zegt elders: » In het jaar 599, des zaturdag nachts, den laatsten der maand *Moharrem* (1202 van onze tijdrekening, op den 19den October) geleken de sterren naar golven aan het uitspansel, van het Oosten naar het Westen gaande. Zij snelden in die rigting als sprinkhanen voort. Dit duurde tot het aanbreken van den dag; het volk was zeer ontsteld." Dit verschijnsel heeft alleen op vaste tijdstippen plaats. De chronologische tabellen van HADJE CALFA spreken van hetzelve niet in de jaren 902 of 1209, maar zij gewagen van het vallen of verschieten van sterren in den nacht, den laatsten dag der maand *Moharem* voorafgaande. — Bekend is het, dat de Franschen, hoeveel goede werken er in het fransch over de zeevaartkunde werden geschreven, en welke theoretische kennis door hen verkregen werd, meestal in de praktijk bij andere zeevarende natien ten achteren staan. Dit heeft een in het vak ervaren zeeman, de koopvaardij-kapitein J. BERNARD, op het denkbeeld gebragt, om aan boord van zijn eigen schip eene soort van instituut of maritime school voor het praktisch onderwijs van jongelieden die zich op de zeevaart toeleggen, op te rigten. De vereischten der kweekelingen aan zijne zorge toevertrouwd, zijn eene goede gezondheid en een ouderdom de twaalf jaren niet te boven gaande. Met dezelve zullen door hem driejarige togten ondernomen worden, gedurende welke praktisch onderwijs zal worden gegeven in al hetgeen op zee kan voorkomen, terwijl ook de noodige onderwijzers voor het wetenschappelijke zich aan boord zullen bevinden. — Een voor regtsgeleerden en in het algemeen voor allen die tot het vak der regtsgeleerdheid in betrekking staan, belangrijk berigt is de aankondiging van de uitgave eens werks *Encyclopédie des lois* geheeten, hetwelk de volledige verzameling in alphabetische orde bevatten zal van al de fransche wetten, decreten, administrative ordonnantien en reglementen vóór en sedert het *Bulletin des lois* tot op heden uitgegeven, voorafgegaan van eene algemeene geschiedenis der wetgeving door den advokaat en afgevaardigde TESTE. Dit werk, dat ter drukkerij der heeren DIDOT te *Parijs* zal worden ter perse gelegd en door J. FOURNIER worden uitgegeven, zal uit vier kwarto-boekdeelen bestaan, elk verkrijgbaar bij inteekening voor den prijs van 100 fr.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (29 *Maart*) waren genoteerd: Werk. S. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{16}$; dito 5 pCt. $100\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$; Kansb. $f\ 21\frac{3}{4}$; Amort.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{1}{4}$, 95; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 76; Handelm. $181\frac{3}{4}$, $182\frac{1}{4}$, 182; O. I. 4 pCt. $86\frac{5}{8}$, $90\frac{1}{4}$; Ardoins 85 à 21, 20$\frac{3}{4}$; dito Coup. $42\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Passive $6\frac{1}{2}$; Met. 5 pCt. $99\frac{1}{4}$; Columb. 17.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben, op Vrijdag den 31. Maart 1837, eene *Tweede Representatie* te geven, van:

HET VROUWTJE VAN DEN DONAU, of *de Koningin der Spooknymphen*, Toover-Zangspel in drie Bedrijven. Het Hoogduitsch van HENSLER gevolgd door A. FOKKE, SIMONSZ. waarin de Rol van het *Donau Vrouwtje*, in twaalf karakters, door Mejufvrouw C. L. H. IMHOF, geb. *Nolte*, en die van *Lilli* in vijf karakters, door de jonge Jufvrouw C. ELDENKNOTTS, oud zes jaren, zal vervuld worden.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

Eerste Ressort. *Provincie Noord-Braband.*

Agentschap Rozendaal.

Openbare Verpachting van TOLLEN.

De Agent van het Domein te Rozendaal zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al, of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het Eerste Ressort, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Gemeente Rozendaal, op Vrijdag den 7den April 1837 des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar, aan de meest- en geboodbiedenden Verpachten, voor een termijn van *twee jaren elf en een halve Maand*, aanvang nemende met den 15den April 1837 te middernacht, en zullende eindigen op den 31sten Maart 1840, te zelfder ure, de navolgende TOLLEN, staande op den Eersten Zetak des grooten Wegs van de Eerste Klasse N°. 3, gedeelte van af 's Princenhage tot Rozendaal, als:

1° Perceel. De TOL Numero 1, staande ten einde het Liesbosch, nabij de Herberg *het Jagertje*, onder Etten, thans in pacht bij M. OONINCX.

2° » De TOL Numero 4, aan de aansluiting van den nieuwen Weg, met den bestaanden Weg, bij den Zijweg van Rucphen, beoosten het Dorp Rozendaal, thans in pacht bij A. KUYPERS.

ROZENDAAL, den 30 Maart 1837. *De Agent voornoemd*, P. SIX.

PROVINCIE ZEELAND.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 13den April des jaars 1837, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad Gouverneur van de Provincie Zeeland, of, bij deszelfs absentie, door één der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in de Provincie Zeeland, aan het lokaal van het Gouvernement te Middelburg, worden aanbesteed:

Het HERSTELLEN van den tegenwoordigen STRAATWEG tusschen Zierikzee en Nieuwerkerke, mitsgaders het geschikt maken en verder met KLINKERMOPPEN BESTRATEN van den Weg tusschen Nieuwerkerke en den oever van het vaarwater Zijpe, met het maken van een houten STIJGER ter laatstgemelde plaats.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement der Provincie Zeeland, te Middelburg, ter lezing liggen, te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen, en voorts op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-Werken in de Provincien Zeeland, Holland en Noord-Braband, ter lezing gelegd worden.

Gedurende drie dagen vóór de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Ingenieur A. CALAND, te Zierikzee, en bij den Hoofd-Ingenieur S. TIERENS, te Middelburg.

De Staatsraad Gouverneur van de Provincie Zeeland,
VAN VREDENBURCH.

Pensionaat van Jonge Juffrouwen,

te Borgerhout bij Antwerpen, onder bestuur van de
GEZUSTERS LOIRE.

Behalve godsdienst en zedekunde, deze noodzakelijke grondslagen van alle opvoeding, wordt onderwijs gegeven in de Fransche taal, naar de beginselen der beste taalkundigen, in de Aardrijkskunde, Oude en Nieuwe Geschiedenis, Mythologie, Rekenkunde en Italiaansch Boekhouden. De gezusters LOIRE worden in het laatstgenoemd gedeelte van het onderwijs bijgestaan door haren Vader, Leeraar in den Handel en de Wiskundige Wetenschappen.

De goede naam welke de bestuurderessen van dit Gesticht genieten, moet vertrouwen inboezemen aan allen, die haar met de opvoeding hunner Dochters zouden willen belasten.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,
April 1837.

Van MIDDELBURG.			Van ROTTERDAM.		
Zondag	2,	's morg. 9 uur.	Maandag	3,	's morg. 3½ uur.
Dingsdag	4,	» 10½ »	Woensd.	5,	» 4½ »
Vrijdag	7,	» 6 »	Zaturdag	8,	» 6 »

*** Door den Boekhandelaar J. VAN HOUTRIJVE, Jr., is van de pers gekomen en alom verzonden:

LA ESMERALDA, een Verhaal (*Victor Hugo* nageschetst) door A. VAN DER HOOP, Jr., in groot octavo, met Steendrukplaat ... *f* ...

Dit geschrift van eenen thans overleden bekenden Nederlandschen Schrijver, dat tevens eene kritiek bevat der nieuwere Fransche School, kan het publiek niet anders dan welkom zijn.

DE ROOVERS VAN SCHILLER, of *de Verlossing eener Heerlijkheid*, Blijspel met Zang in twee Bedrijven *f* —,50.

TOPOGRAPHISCHE KAART VAN HET EILAND DORDRECHT, volgens de laatste Kadastrale meting, door A. HANSEN, Geadmitteerd Landmeter ... *f* 3,—

Deze Kaart wordt niet *in commissie* verzonden, maar alleen afgeleverd bij opgave voor rekening.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.